

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และ
ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เขตการ
ศึกษา 7
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เขตการ
ศึกษา 7

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้ช่วย-
ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ
เขตการศึกษา 7 จำนวน 8 จังหวัด โดยศึกษาจากประชากร รวมจำนวนทั้งสิ้น 32 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง มี 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 สถานและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์เนื้อหา และเสนอผล
การวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 30-40 ปี มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษา หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 4 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

1. การวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ โดยกำหนดความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้จากการศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศของกรมสามัญศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าวิธีวิเคราะห์ความต้องการที่ปฏิบัติมีความเหมาะสมดีแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ควรวิเคราะห์ด้วยวิธีอื่นเพิ่มเติมด้วย สำหรับปัญหาในการวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศที่มีผู้ระบุโดยมีความถี่สูงสุดคือ สารสนเทศที่วิเคราะห์ได้ไม่ครอบคลุมความต้องการของผู้ใช้ โดยได้ระบุสาเหตุของปัญหามาจากผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศขาดความรู้เรื่องการวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศยังมีงานในหน้าที่ด้านอื่นอีก ไม่มีเวลาดำเนินงานสารสนเทศได้อย่างเต็มที่ ซึ่งได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อต้องการใช้ และได้ระบุข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาคือ ควรจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการจัดระบบสารสนเทศ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศ พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศ วัตถุประสงค์ที่กำหนดคือ รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารงานและการประชาสัมพันธ์ และสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ สำหรับปัญหาในการกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศที่มีผู้

ระบุไว้โดยมีความถึงที่สุดคือ การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ยังไม่ดีพอ โดยได้ระบุสาเหตุของปัญหาว่ามาจากผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศยังมีงานในหน้าที่ด้านอื่นอีก ไม่มีเวลาดำเนินงานสารสนเทศได้อย่างเต็มที่ ขาดงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ปรับปรุงการดำเนินงานสารสนเทศในแต่ละปีให้ดีขึ้น

3. การกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ โดยจัดรวมเข้ากับงานนโยบายและแผน ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและสารสนเทศ และมีบุคลากรในฝ่ายแผนงานและงบประมาณเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าไม่เหมาะสม โดยระบุว่าบุคลากรที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานควรเป็นผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ ในด้านการจัดสรรงบประมาณ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่จัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานสารสนเทศ จำนวน 3,000 บาท ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่เพียงพอ มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล และการรายงานข้อมูลและสารสนเทศ แต่ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสารสนเทศ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้ระบุว่า การดำเนินงานไม่เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ สำหรับปัญหาในการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบงานสารสนเทศที่มีผู้ระบุโดยมีความถึงที่สุดคือ ไม่มีผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ โดยเฉพาะ โดยได้ระบุสาเหตุของปัญหาว่ามาจาก บุคลากรในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีไม่เพียงพอและได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ให้บุคลากรในฝ่ายแผนงานและงบประมาณทำหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ

4. การกำหนดรูปแบบระบบสารสนเทศ พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำตารางหรือแผนภาพแสดงการไหลของสารสนเทศ มีการจัดกลุ่มข้อมูลโดยจัดขึ้นตามความต้องการของสำนักงาน กลุ่มข้อมูลที่จัดได้แก่ ข้อมูลด้านธุรการ ข้อมูลด้านบริหาร และข้อมูลด้านวิชาการ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว อย่างไรก็ตามควรจัดกลุ่มข้อมูลอื่นเพิ่มเติมด้วย กลุ่มข้อมูลที่ควรจัดเพิ่ม ได้แก่ ข้อมูลด้านงานโครงการพิเศษ ส่วนคุณสมบัติของสารสนเทศนั้น สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่เน้นเรื่องความถูกต้อง ส่วนใหญ่มีการจัดสร้างแบบเก็บข้อมูลที่ใช้ในระบบ มีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศตามระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526

แต่ยังไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ในการดำเนินงานสารสนเทศ สำหรับปัญหาในการกำหนดรูปแบบระบบสารสนเทศที่มีผู้ระบุไว้โดยมีความถี่สูงสุดคือ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ โดยได้ระบุสาเหตุของปัญหามาจากข้อมูลที่ได้จากโรงเรียนไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสารสนเทศ และผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศไม่มีเวลาปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันซึ่งได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากโรงเรียน และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเมื่อต้องการใช้ และได้ระบุข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไปคือ ควรตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิโดยการตรวจเยี่ยมโรงเรียน และควรมีการทบทวนถึงความสำคัญของสารสนเทศในการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนทุกครั้ง

5. การดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนด พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานในระบบสารสนเทศให้แก่บุคลากรในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด โดยใช้วิธีแจ้งให้ทราบและขอความร่วมมือในที่ประชุมร่วมกับวาระอื่น ๆ มีการเตรียมความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบ โดยใช้วิธีจัดรวมเข้ากับการประชุมสัมมนาการวางแผนของหน่วยงานระดับจังหวัด ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนาส่วนใหญ่คือ หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ส่วนวัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดเพื่อการดำเนินงานสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องโพรเซสเซอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคำนวณ และตู้เก็บเอกสาร ส่วนใหญ่มีการติดตามการดำเนินงานของระบบโดยวิธีรายงานและมีการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศในลักษณะของงานประจำ สำหรับปัญหาในการดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนดที่มีผู้ระบุไว้โดยมีความถี่สูงสุดคือ ขาดวัสดุ ครุภัณฑ์และเครื่องมือสื่อสาร โดยได้ระบุสาเหตุของปัญหาว่ามาจากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดได้รับงบประมาณน้อย ซึ่งได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ขอความช่วยเหลือจากโรงเรียนมัธยมศึกษาและภาคเอกชน และจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อหารายได้และได้ระบุข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไปคือ กรมสามัญศึกษาควรจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสารและวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นให้แก่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

6. การประเมินผลการดำเนินงานสารสนเทศ พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่มีการประเมินผลการดำเนินงานสารสนเทศโดยวิธีสังเกต เกณฑ์ที่ใช้คือ นิจณาจากระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลและสารสนเทศ โดยมีหัวหน้าฝ่ายแผนงานและ

งบประมาณเป็นผู้รับผิดชอบ สำหรับปัญหาในการประเมินผลดำเนินงานสารสนเทศที่มีผู้ระบุโดยมีความถึงที่สุดคือ กระบวนการ ขั้นตอนการประเมินยังไม่เหมาะสม โดยได้ระบุสาเหตุของปัญหาว่ามาจากไม่มีการวางแผนที่ชัดเจนล่วงหน้า และขาดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และได้ระบุข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาต่อไป คือ ควรมีการวางแผนให้ชัดเจน และสร้างเครื่องมือที่เหมาะสม

การอภิปรายผล

สถานการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกจังหวัดเป็นบุคลากรหลักที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับ การจัดระบบสารสนเทศ ได้แก่ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 4 ปี (ร้อยละ 40.62) และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ (ร้อยละ 62.50) แสดงว่าสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีบุคลากรที่เป็นประโยชน์และสามารถที่จะร่วมมือกันในการปฏิบัติงานด้านการจัดระบบสารสนเทศได้ แต่อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้สารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปตามสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การอยู่ตลอดเวลา ประกอบกับเทคโนโลยีที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของระบบสารสนเทศได้เปลี่ยนแปลงและมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว กรมสามัญศึกษาจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดให้มีความรู้ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศให้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดประชุมอบรมทุกปี ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรดังกล่าวมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

1. การวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ

จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ โดยกำหนดความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้งานจากการศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศของกรมสามัญศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้อง

กับ อารุง จันทวานิช และคณะ (ม.ป.ป.) เมอร์ดิกค์ และมันซัน (Murdick with Munson, 1986) และ เซนน์ (Senn, 1990) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดระบบสารสนเทศในขั้นต้นแรกจะต้องกำหนดข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็น วิเคราะห์และกำหนดความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ ซึ่งจะทำได้สารสนเทศที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ อย่างไรก็ตามในการจัดระบบสารสนเทศนั้นต้องคำนึงถึงระดับการใช้สารสนเทศในองค์การซึ่งแตกต่างกัน กล่าวคือ ระดับนโยบาย ระดับควบคุมการดำเนินงาน และระดับปฏิบัติ (กรมสามัญศึกษา, 2533) แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของกิจกรรมที่ปฏิบัติในการกำหนดความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ การที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มุ่งเน้นการกำหนดข้อมูลและสารสนเทศเพื่อสนองความต้องการใช้สารสนเทศของกรมสามัญศึกษาเป็นหลัก อาจก่อให้เกิดปัญหาข้อมูลและสารสนเทศไม่ครอบคลุมความต้องการใช้ได้ เพราะตามสภาพที่เป็นจริงสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับควบคุมการดำเนินงาน ต้องการข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานภายในสำนักงานของตนเองด้วย ดังนั้นสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จึงควรศึกษาสำรวจความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ภายในสำนักงานทุกฝ่าย นอกจากนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรครอบคลุมไปถึงความต้องการใช้ข้อมูลของผู้บริหารระดับโรงเรียนด้วย เนื่องจากการบริหารงานของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในสังกัด เช่น ในด้านแผนงาน งบประมาณ บุคลากร มาตรฐานทางวิชาการ เป็นต้น ซึ่งในการศึกษาสำรวจความต้องการของผู้ใช้ในระดับดังกล่าว สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด อาจใช้วิธีสังเกตการทำงานของผู้ใช้หรือสอบถามความต้องการจากผู้ใช้โดยตรง เพราะโดยลักษณะของหน่วยงานสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจัดเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก มีบุคลากรไม่มากนัก และมีความคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี วิธีสอบถามความต้องการโดยตรงจึงมีความสะดวก รวดเร็ว ได้ข้อมูลแม่นยำ รวมทั้งประหยัดด้วย อย่างไรก็ตาม วิธีการดังกล่าวควรตระหนักในเรื่องความเที่ยงตรงของข้อมูลด้วย โดยควรจัดทำแบบสอบถามความต้องการที่ให้ข้อมูลได้จริง

จากผลการวิจัยพบว่า วิธีการวิเคราะห์ความต้องการที่ปฏิบัติอยู่มีความเหมาะสมดีแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศโดยกำหนดความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ สำหรับเรื่องที่ควรวิเคราะห์ด้วยวิธีอื่นหรือไม่นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าควรใช้วิธีอื่นเพิ่มเติมด้วยเพราะจะทำให้ได้สารสนเทศที่ครอบคลุมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์

แต่ควรเพิ่มในรายละเอียดของกิจกรรม ซึ่งได้แก่การสำรวจความต้องการของผู้ใช้ภายในงาน-
 สามัญศึกษาจังหวัด และผู้บริหารระดับโรงเรียนดังที่ได้อภิปรายแล้ว สำหรับการวิเคราะห์ด้วยวิธี
 อื่น เช่น ระบบแหล่งสารสนเทศ ศึกษาโครงสร้าง หน้าที่และขั้นตอนปฏิบัติงาน และระบบปัญหาของ
 สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจะทำให้ได้ทราบว่า ขณะนี้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีข้อมูลอะไรอยู่
 บ้าง หน่วยงานย่อยของสำนักงานต้องการใช้มูลและสารสนเทศชนิดใดในการปฏิบัติงาน และการ
 ค้นพบปัญหาของสำนักงานก็จะทำให้ทราบความต้องการใช้สารสนเทศของผู้บริหารในการที่จะกำหนด
 มาตรการที่จะแก้ปัญหา ดังนั้น การวิเคราะห์สารสนเทศด้วยวิธีการที่หลากหลายน่าจะส่งผลดี
 ทำให้ระบบสารสนเทศของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ทุกระดับ
 ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของโอเบรอน (O'Brien, 1970) ที่กล่าวไว้ว่า ระบบสารสนเทศที่มี
 ประสิทธิภาพจะต้องมุ่งสนองความต้องการเฉพาะด้าน โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้ใน
 การตัดสินใจในการบริหารงานในรูปแบบที่มีประโยชน์ให้ถูกต้องตามบุคคลและความต้องการ

สำหรับปัญหาในการวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ จากผลการวิจัย
 พบว่า ปัญหาที่มีความถี่สูงสุดได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับสารสนเทศที่วิเคราะห์ได้ไม่ครอบคลุมความ
 ต้องการของผู้ใช้ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุสาเหตุของปัญหามาจากผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศขาดความรู้
 เรื่องการวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ และผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศยังมีงานในหน้าที่
 ด้านอื่นอีก ไม่มีเวลาดำเนินงานสารสนเทศได้อย่างเต็มที่ ซึ่งได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้
 ดำเนินการไปแล้วคือ เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อต้องการใช้ และได้ระบุข้อเสนอสำหรับการ
 แก้ไขปัญหาต่อไปว่า ควรจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการจัดระบบสารสนเทศ

ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ สอดคล้องกับข้อค้นพบในเรื่องเกี่ยวกับการเตรียมความรู้
 ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบที่
 ปรากฏในงานวิจัยนี้ ซึ่งพบว่าใช้วิธีจัดรวมเข้ากับการประชุมสัมมนาการวางแผนของหน่วยงาน
 ระดับจังหวัด ซึ่งอาจไม่เพียงพอ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศขาดทักษะและเทคนิควิธีการ ส่วน
 ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขต่อไปนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์เพราะการจัด
 ระบบสารสนเทศมีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดระบบ เทคนิคและวิธีการอีกมากมาย ซึ่ง
 จะต้องใช้เวลาและวิธีการให้ความรู้และเตรียมความพร้อมแก่บุคลากรอย่างเหมาะสม เพื่อสร้าง
 ความเข้าใจและเพิ่มประสบการณ์จึงควรจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านการจัดระบบ

สารสนเทศอย่างแท้จริงโดยเฉพาะ

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศ

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศ วัตถุประสงค์ที่กำหนดคือ รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารงานและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะเป็นสิ่งกำหนดขอบข่ายของงานทางเลือกต่าง ๆ ตลอดจนหน้าที่ของผู้ปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดของกรมสามัญศึกษา (2533) ที่ว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศจะทำให้ผู้บริหาร ผู้ใช้สารสนเทศและผู้พัฒนาระบบสารสนเทศได้เข้าใจร่วมกันถึงแนวทางการพัฒนางาน ผลผลิตที่จะได้รับและผลกระทบที่เกิดขึ้นสำหรับวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั้น สอดคล้องกับทัศนะของ เคนนีแวน (Kennevan อ้างถึงใน ไพลิน ม่องใส, 2531) ที่กล่าวไว้ว่า ระบบสารสนเทศคือ วิธีการรวบรวมจัดเก็บข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และคาดคะเน หรือพยากรณ์สำหรับอนาคตด้วย ข่าวสารดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่จะให้การสนับสนุนในด้านการวางแผน การควบคุม ตลอดจนขั้นตอนการปฏิบัติงานขององค์การ

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ สำหรับประเด็นนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อค้นพบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ ซึ่งพบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งมากกว่า 4 ปี และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับระบบสารสนเทศจะเห็นได้ว่าบุคลากรดังกล่าวมีความรู้และประสบการณ์ด้านสารสนเทศในระดับหนึ่ง อีกทั้งยังได้ร่วมกันปฏิบัติงานในระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร ย่อมที่จะมีความเข้าใจขั้นตอนการพัฒนาระบบสารสนเทศ ตลอดจนได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานสารสนเทศร่วมกันมาโดยตลอด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมสามัญศึกษา (2533) ที่กล่าวว่า ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศที่มีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานสารสนเทศ เทคโนโลยีที่นำมาใช้ และแผนงานที่ได้มาจากการพิจารณาร่วมกัน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความสำเร็จในการพัฒนาระบบสารสนเทศ นอกจากนี้ ข้อค้นพบเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานในระบบสารสนเทศให้แก่บุคลากรในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ ซึ่งพบว่าสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานในระบบสารสนเทศให้แก่บุคลากรในสำนักงานทราบ ซึ่งการดำเนินการ

ดังกล่าวเป็นการลดการต่อต้านและแสวงหาความร่วมมือจากบุคลากรเหล่านั้นได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ เมอร์ดิกค์ และมันซัน (Murdick with Munson, 1986) ที่กล่าวว่า ใ้ว่า การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในองค์กรนั้นเกี่ยวพันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางเทคนิค และทางสังคม ซึ่งจะต้องประสบกับการต่อต้านอย่างแน่นอน การหลีกเลี่ยงการต่อต้านอาจทำได้ โดยการสื่อสารให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าและพยายามแสวงหาความร่วมมือจากบุคลากรเหล่านั้น จากสภาพดังกล่าวจึงส่งผลให้การดำเนินงานสารสนเทศของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

สำหรับปัญหาในการกำหนดวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศ จากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาที่มีความถี่สูงสุดได้แก่ การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ยังไม่ดีพอ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุสาเหตุของปัญหาว่ามาจาก ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศยังมีงานในหน้าที่ด้านอื่นอีก ไม่มีเวลาดำเนินงานสารสนเทศได้อย่างเต็มที่ ขาดงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และได้รับวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ปรับปรุงการดำเนินงานสารสนเทศในแต่ละปีให้ดีขึ้น ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดระบบสารสนเทศที่ดีให้ผู้ใช้ปฏิบัติงานสารสนเทศ รับผิดชอบเพียงคนเดียว อีกทั้งยังมีงานประจำด้านอื่นอีกด้วยนั้น ย่อมไม่อาจดำเนินงานได้ครบถ้วนสมบูรณ์ได้ วิธีการแก้ไขปัญหาคือ หากมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสารสนเทศ และมอบหมายให้รับผิดชอบการปฏิบัติงาน น่าจะช่วยบรรเทาปัญหาอุปสรรคดังกล่าวนี้ได้

3. การกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ

จากผลการวิจัย พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่กำหนดหน่วยงานที่ รับผิดชอบงานสารสนเทศ โดยจัดรวมเข้ากับงานนโยบายและแผน ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานสารสนเทศ และมีบุคลากรในฝ่ายแผนงานและงบประมาณเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเป็นหน่วยงานที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวง-ศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด พ.ศ. 2532 บุคลากรในสำนักงานใช้ อัตรารัฐช่วยราชการไปพลางก่อน มีปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอ (กรมสามัญศึกษา, 2533) จึงไม่สามารถจัดอัตรากำลังให้ครบตามโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด บุคลากรจึงต้องรับผิดชอบงานในหน้าที่มากกว่าหนึ่งงาน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจก่อให้เกิดปัญหา ความล่าช้าในการปฏิบัติงาน และไม่สามารถดำเนินงานได้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพราะปริมาณงานใน

หน้าที่รับผิดชอบมากเกินไป และการที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่ไม่มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานสารสนเทศนั้น อาจเป็นเพราะสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดยังไม่เล็งเห็น ความสำคัญและประโยชน์ของการดำเนินงานสารสนเทศในรูปของคณะกรรมการ

ส่วนความเหมาะสมของบุคลากรที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานสารสนเทศนั้น จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสมและได้เสนอแนะว่า บุคลากรที่ รับผิดชอบการปฏิบัติงาน ควรเป็นผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ สำหรับประเด็นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการ จัดระบบสารสนเทศเป็นกระบวนการที่พัฒนาไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง เพราะความต้องการ ใช้สารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาไปตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก องค์การอยู่ตลอดเวลา มีความสลับซับซ้อนและต้องใช้เวลาในการดำเนินงานมาก การมอบหมาย ให้ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศรับผิดชอบการปฏิบัติงานเพียงคนเดียว อาจทำให้การดำเนินงานไม่ ครบถ้วนสมบูรณ์ และในสภาพที่ขาดแคลนบุคลากรย่อมไม่สามารถเพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ ได้ การจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จึงควรจัดในรูปคณะกรรมการโดยมี ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาเป็นรองประธาน หัวหน้างานทุกฝ่ายในสำนักงานเป็นกรรมการ และผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศเป็นเลขานุการ ซึ่งจะ เป็นผลดีทั้งในด้านการยอมรับ การประสานงานและความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้อง กับแนวคิดของ เมอร์ดิกค์ และมันซัน (Murdick with Munson, 1986) ที่กล่าวไว้ว่า ในการ จัดระบบสารสนเทศ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันโดยทั่วไป และเนื่องจากการจัดระบบสารสนเทศเป็นงานที่สำคัญมีกิจกรรมที่ครอบคลุมไปทั่วทั้งหน่วยงาน ดังนั้น หัวหน้าฝ่ายสารสนเทศจึงควรจะได้รับการแต่งตั้งให้อยู่ในสถานะที่สูงมากพอที่จะได้รับความ ใสใจจากหัวหน้างานฝ่ายอื่น ๆ และควรอยู่ในตำแหน่งที่ใกล้ชิดกับผู้บริหารระดับสูง

จากผลการวิจัย พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่จัดสรรงบประมาณ เพื่อการดำเนินงานสารสนเทศ จำนวน 3,000 บาท ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็น เพียงพอต่อการดำเนินงาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดได้รับจัดสรรงบ- ปรมาณน้อย ไม่อาจจัดสรรให้มากกว่านี้ได้ ทำให้เกิดปัญหา ขาดวัสดุ ครุภัณฑ์ ไม่อาจดำเนิน- กิจกรรมบางอย่างได้ทันเวลา และครบถ้วนตามกระบวนการขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศได้

ส่วนการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานนั้น จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและการรายงานข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้ระบุว่าการทำงานไม่เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ในกรณีนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียนในเรื่องเกี่ยวกับการรายงานข้อมูล รายละเอียดของข้อมูลที่จะรายงานและระยะเวลาที่ปฏิบัติหากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดได้ปรับปรุงการประสานงานกับโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งแจ้งรายละเอียดและวิธีการกรอกข้อมูล เน้นให้เห็นความสำคัญของสารสนเทศ และกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม น่าจะช่วยให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดดำเนินงานสารสนเทศได้ทันเวลา

สำหรับปัญหาในการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่มีความถี่สูงสุดได้แก่ ไม่มีผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศโดยเฉพาะ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุสาเหตุของปัญหามาจากบุคลากรในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีไม่เพียงพอ และได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ให้บุคลากรในฝ่ายแผนงานและงบประมาณทำหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับวิธีการแก้ไขปัญหของผู้ให้สัมภาษณ์ แต่ควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยจัดให้มีคณะกรรมการดำเนินงานสารสนเทศ ซึ่งมีผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศเป็นเลขานุการ เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงาน ดังที่ได้อภิปรายไว้แล้วข้างต้น

4. การกำหนดรูปแบบระบบสารสนเทศ

จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำตารางหรือแผนภาพแสดงการเคลื่อนไหวของสารสนเทศ เนื่องจากเห็นว่ากรมสามัญศึกษาได้กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลไว้แล้ว ในทัศนะของผู้วิจัย เห็นว่าแผนภาพแสดงการเคลื่อนไหวของสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่แสดงแหล่งกำเนิด และจุดหมายปลายทางของข้อมูลทำให้ทราบรายละเอียดว่าข้อมูลจะถูกส่งไปยังที่ใด เมื่อใด อยู่ในรูปแบบใด ใครคือผู้รับผิดชอบในการรับข้อมูล และควรจะได้รับจำนวนกี่ฉบับ ทำให้ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานและปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น หากสามารถปฏิบัติได้น่าจะช่วยให้การดำเนินงานของระบบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดกลุ่มข้อมูล จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จัดกลุ่มข้อมูลตามความต้องการของสำนักงาน กลุ่มข้อมูลที่จัดได้แก่ ข้อมูลด้านธุรการ ข้อมูลด้านบริหาร และข้อมูลด้านวิชาการ ซึ่งมีลักษณะเป็นการจัดกลุ่มข้อมูลตามหน้าที่และความ

รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน กลุ่มข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ใช้ประโยชน์ได้กับทุกสำนักงานและตรงตามความต้องการของกรมสามัญศึกษา

ส่วนความเหมาะสมของกลุ่มข้อมูลที่จัดนั้น จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มข้อมูลที่จัดมีความเหมาะสมดีแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดกลุ่มข้อมูลดังกล่าว สำหรับเรื่องที่จะจัดกลุ่มข้อมูลเพิ่มหรือไม่นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเห็นว่าควรจัดเพิ่ม และได้เสนอว่าควรจัดข้อมูลด้านงานโครงการพิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันมีโครงการพิเศษที่จัดขึ้นตามนโยบายและจุดเน้นของกรมสามัญศึกษาจำนวนมาก เช่น โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โครงการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน โครงการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งงานโครงการในลักษณะดังกล่าว กรมสามัญศึกษาให้ความสนใจและมีการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด

สำหรับคุณสมบัติของสารสนเทศนั้น จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่เน้นในเรื่องความถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ อารุง จันทวานิช และคณะ (ม.ป.ป.) ที่กล่าวไว้ว่า สารสนเทศที่ดีควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ 3 ประการคือ ทันต่อเวลา ตรงต่อความต้องการ และถูกต้องสำหรับคุณสมบัติในข้อนี้ แสดงถึงคุณค่าและประโยชน์ของสารสนเทศ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมาก เพราะแม้ว่าสารสนเทศนั้นจะตรงต่อความต้องการและผลิตได้ทันเวลา แต่ถ้าขาดความถูกต้องแล้วจะหาประโยชน์ไม่ได้เลย กลับจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดและเกิดผลเสียต่อองค์การได้

ส่วนการจัดสร้างแบบเก็บข้อมูลที่ใช้ในระบบนั้น จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่มีการจัดสร้างแบบเก็บข้อมูล ซึ่งจะทำให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสามารถรวบรวมข้อมูลได้ตรงกับความต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศมากยิ่งขึ้น เพราะการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบเก็บข้อมูลและแบบรายงานที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้เพียงอย่างเดียว อาจทำให้ได้ข้อมูลไม่ครอบคลุมกับความต้องการ เนื่องจากลักษณะของข้อมูลจะมีทั้งกลุ่มที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ทุกหน่วยงาน และกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะพื้นที่ เช่น โครงการจัดการศึกษาขั้นสูง โครงการเด็กชาวเขา เป็นต้น

จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาข้อมูล ส่วนใหญ่ยึดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526

สอดคล้องกับ เมอร์ดิกค์ และมันซัน (Murdick with Munson, 1986) ที่กล่าวไว้ว่า การเก็บรักษาข้อมูลเป็นหนึ่งในจำนวนปัญหาการปฏิบัติงานที่ยุงยากและน่าท้อแท้ใจมากที่สุด ข้อมูลนั้นไม่อาจเก็บไว้ได้โดยไม่มีกำหนด ข้อมูลที่ต่างชนิดกันก็ต้องเก็บไว้ในระยะเวลาที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการทั้งภายในและภายนอกองค์การ การกำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาข้อมูลขึ้นอยู่กับข้อกำหนดและการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยยังพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดยังไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้ในการดำเนินงานสารสนเทศ และเมื่อพิจารณาจากสภาพของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศโดยเฉพาะ เนื่องจากมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อข้อค้นพบที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ ในทัศนะของผู้วิจัย เห็นว่าในสภาพที่ปริมาณงานมากกว่ากำลังคน วิธีการแก้ไขปัญหาทางหนึ่งก็คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์จึงเป็นสิ่งที่น่าจะนำมาใช้ในการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เพราะจะช่วยให้สามารถประมวลผลและออกแบบรายงานได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และสะดวกต่อการจัดเก็บและการเรียกใช้ข้อมูล อย่างไรก็ตาม การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจำเป็นต้องมีการเตรียมการอย่างดี โดยเฉพาะในด้านบุคลากร ควรจะได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานได้จริงเสียก่อนจึงจะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดควรส่งเสริมให้บุคลากรที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานสารสนเทศ ได้มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ และควรประสานงานกับโรงเรียน หรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด วิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นต้น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้งานในบางโอกาส นอกเหนือไปจากนี้ กรมสามัญศึกษาควรจัดโครงการอบรมความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศและจัดหาเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ให้แก่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดไว้ใช้ในการดำเนินงานสารสนเทศโดยเร็ว

อนึ่ง ในการจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า กรมสามัญศึกษาควรเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อ ทั้งนี้เพื่อให้ได้เครื่องที่มีข้อกำหนดรายละเอียด (specification) และขีดความสามารถ (capacity) เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อที่จะสามารถสื่อสารข้อมูลและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกันได้ต่อไปในอนาคต และการจัดซื้อในปริมาณมาก

ยังทำให้สามารถต่อรองราคาได้ถูกลงเป็นการช่วยประหยัดเงินงบประมาณอีกทางหนึ่งด้วย นอกเหนือไปจากนี้ ในการพิจารณาเลือกเครื่องฟิวคอมพิวเตอร์ กรมสามัญศึกษาควรได้พิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้คือ ความต้องการของผู้ใช้ในด้านชนิดของข้อมูลและแฟ้มข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องในด้านปริมาณของข้อมูล ช่วงเวลาและความถี่ในการเรียกใช้สารสนเทศและความปลอดภัย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและการบำรุงรักษา และความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (เมอร์ติกส์ และมันซัน, 1986)

สำหรับปัญหาในการกำหนดรูปแบบระบบสารสนเทศ จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่มีความถี่สูงสุดได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุสาเหตุของปัญหาว่ามาจากข้อมูลที่ได้จากโรงเรียนไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสารสนเทศและผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศไม่มีเวลาปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ซึ่งได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือ ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากโรงเรียน และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเมื่อต้องการใช้ และได้ระบุข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาคือ ควรตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ โดยการตรวจเยี่ยมโรงเรียนและควรมีการทบทวนถึงความสำคัญของสารสนเทศในการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนทุกครั้ง สำหรับปัญหาด้านนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิระคงจันทร์ และคณะ (2529) ที่พบว่า การดำเนินงานด้านสารสนเทศมีปัญหาด้านเก็บข้อมูลล่าช้า ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาคือ ของผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะโดยหน้าที่และขั้นตอนการปฏิบัติงานสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีคณะกรรมการคณะต่าง ๆ ทั้งที่เสนอไปยังกรมสามัญศึกษาเพื่อแต่งตั้งและที่สำนักงานแต่งตั้งขึ้นเองเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการประเมินโรงเรียนเพื่อรับรางวัลประเภทต่าง ๆ เป็นต้น หากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดได้ขอความร่วมมือ หรือมอบหมายหน้าที่ให้ตรวจสอบข้อมูลบางประเภทของโรงเรียนด้วย ก็จะทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และน่าจะส่งผลให้โรงเรียนกระตือรือร้นและตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศได้เป็นอย่างดี

5. การดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนด

จากผลการวิจัย พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานในระบบสารสนเทศให้แก่บุคลากรในสำนักงานโดยวิธีแจ้งให้ทราบและขอความร่วมมือในที่ประชุมร่วมกับวารชอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีการจัดเตรียมบุคลากร เพื่อให้ยอมรับระบบสารสนเทศ การชี้แจงให้ทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของสารสนเทศและเน้นให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทั้งในฐานะผู้ใช้และผู้ให้ข้อมูลจะทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานตามรูปแบบอย่างเต็มที่

ส่วนการเตรียมความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศนั้น จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีการดำเนินการโดยวิธีการจัดรวมเข้ากับการประชุมสัมมนาการวางแผนของหน่วยงานระดับจังหวัด ส่วนใหญ่ผู้ที่เข้ารับการประชุมสัมมนา คือ หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ในทัศนะของผู้วิจัย เห็นว่าการสร้างความเข้าใจในการจัดระบบสารสนเทศ ถ้าใช้เฉพาะวิธีการจัดรวมกับเรื่องการวางแผน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ และซักถามปัญหาโดยใช้เวลาเพียง 2-3 ชั่วโมง ย่อมไม่เพียงพอ เนื่องจากการจัดระบบสารสนเทศมีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ ขั้นตอนในการจัดระบบอีกมากมายซึ่งจะต้องใช้เวลา วิธีการและเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาที่เหมาะสม และควรสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศ ดังที่เมอร์ดิกค์ และมันซัน (Murdick with Munson, 1986) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลากรที่จัดให้เข้ารับการอบรม ได้แก่ บุคลากรฝ่ายบริหาร เพื่อให้มีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งว่าระบบสารสนเทศเป็นอย่างไร ได้รับการคาดหวังว่าจะต้องทำอะไร และจะต้องเรียนรู้ว่าระบบนี้ดำเนินไปอย่างไร บุคลากรฝ่ายสนับสนุน เช่น เจ้าหน้าที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ นักวางแผนการผลิต เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นต้น เพื่อให้ทราบทิศทางการดำเนินงานและบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการ ซึ่งควรจัดโปรแกรมการอบรมที่เป็นทางการใช้เวลานานกว่าและจะต้องเตรียมเอกสารเกี่ยวกับระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อประกอบการประชุมสัมมนาด้วย

จากผลการวิจัยพบว่า วัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจัดสำหรับการดำเนินงานสารสนเทศได้แก่ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องโรเนียว เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคำนวณ และตู้เก็บเอกสาร ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเพียงพอที่จะสนับสนุนการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม เครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรทัศน์ โทรสาร และวิทยุสื่อสาร เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดความคล่องตัวและสะดวกในการดำเนินงาน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจึง

ควรจัดให้มีเครื่องมือดังกล่าว

ในด้านการติดตามการดำเนินงานของระบบสารสนเทศ จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่ได้ติดตามการดำเนินงานของระบบโดยใช้วิธีรายงาน มีการบำรุงรักษาระบบในลักษณะของประจำ ซึ่งเป็นไปตามหลักการและขั้นตอนในการจัดระบบสารสนเทศ

สำหรับปัญหาในการดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนด จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่มีความถี่สูงสุดได้แก่ ขาดวัสดุ ครุภัณฑ์ และเครื่องมือสื่อสาร ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุสาเหตุของปัญหาว่ามาจาก สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดได้รับงบประมาณน้อย ซึ่งได้ระบุวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว คือ ขอความช่วยเหลือจากโรงเรียนมัธยมศึกษา และจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อหารายได้ และได้ระบุข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาคือ กรมสามัญศึกษาควรจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสารและวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นให้แก่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากวัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีอยู่นั้นมีจำนวนต่อหน่วยน้อย และเป็นสิ่งที่ต้องใช้ร่วมกันทุกฝ่ายงานมิได้จัดไว้สำหรับงานใดงานหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนบุคลากรที่เป็นผู้ใช้ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีอยู่จึงไม่เพียงพอ อีกประการหนึ่ง สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอาจมีความคาดหวังต่อประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีความเชื่อว่าคอมพิวเตอร์จะช่วยให้ระบบสารสนเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับปัญหาด้านนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับวิธีการแก้ไขปัญหาคือ ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาคือของผู้ให้สัมภาษณ์ ในเรื่องเกี่ยวกับการระดมสรรพกำลังและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยมีได้หวังพึ่งงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการจัดให้มีเครื่องมือคอมพิวเตอร์นั้น ควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด โดยเฉพาะในด้านบุคลากร ควรมีการฝึกอบรมบุคลากรที่จะต้องรับผิดชอบการใช้คอมพิวเตอร์ให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ เพราะเครื่องคอมพิวเตอร์เองนั้นไม่ใช่ตัวทำระบบสารสนเทศ หากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีบุคลากรที่มีความสามารถไม่เพียงพอ ก็จะเป็นการถุกอภินิหารของการใช้เทคโนโลยีครอบงำ ในทำนองมิได้ใช้เพื่อความทันสมัยมากกว่าการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบ (วิวัฒน์ วงศ์ตระกูล, 2532)

6. การประเมินผลการดำเนินงานสารสนเทศ

จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่ประเมินผลการ

ดำเนินงานสารสนเทศโดยใช้วิธีสังเกต เกณฑ์ที่ใช้คือ พิจารณาจากระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ ข้อมูลและสารสนเทศ โดยมีหัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณเป็นผู้รับผิดชอบ จะเห็นได้ว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดได้ดำเนินการจัดระบบสารสนเทศครบถ้วนตามขั้นตอนในการจัดระบบ การประเมินผลจะทำให้ได้ทราบว่าระบบมีข้อบกพร่องหรือปัญหาที่สมควรแก้ไขหรือจัดการให้ถูกต้อง และเป็นไปตามความต้องการอย่างไร ซึ่งจะช่วยปรับปรุงระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับวิธีประเมินนั้น ในทัศนะของผู้วิจัย เห็นว่านอกเหนือจากการสังเกต สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอาจใช้วิธีจัดประชุมบุคลากรทั้งหมด เพื่อรับทราบข้อคิดเห็น ความต้องการ ปัญหาและ ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นวิธีการที่สะดวก รวดเร็วและประหยัด ส่วนเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินนั้น เมื่อ พิจารณาจากความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศในในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทั้งในด้านปริมาณและความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ ผู้วิจัยมีความ เห็นว่ามีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันของสำนักงาน เกี่ยวกับผู้รับผิดชอบการประเมินผลในทัศนะ ของผู้วิจัย เห็นว่า ควรจัดในรูปคณะกรรมการ ดังที่เมอร์ดิกค์ และมันสัน (Murdick with Munson, 1986) ได้กล่าวไว้ว่า ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลจากฝ่ายบริหารหรืออาจ เชิญคณะที่ปรึกษามาจากภายนอกหน่วยงาน เพื่อประเมินผลระบบสารสนเทศอย่างเป็นทางการให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

สำหรับปัญหาในการประเมินผลการดำเนินงานสารสนเทศ จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่มีความถึงที่สุดได้แก่ กระบวนการ ขั้นตอนไม่เหมาะสม ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ระบุสาเหตุของ ปัญหาว่ามาจากไม่มีการวางแผนที่ชัดเจนล่วงหน้า และขาดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และได้ระบุ ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาคือ ควรมีการวางแผนให้ชัดเจนและสร้างเครื่องมือให้ เหมาะสม สอดคล้องกับข้อค้นพบเกี่ยวกับการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ ซึ่ง พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดไม่ได้กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การประเมินผลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ ควร ไม่อาจนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้ทันเหตุการณ์ ฉะนั้นจึง ควรกำหนดแนวทางการประเมินผลไว้ให้ชัดเจน ทั้งเป้าหมาย ขั้นตอน วิธีการ เครื่องมือ เกณฑ์ ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และอื่น ๆ ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า การประเมินผลการ ดำเนินงานสารสนเทศนั้น ควรจัดทำเป็นประจำ อาจจะทุกภาคการศึกษา หรือทุกปีการศึกษา

เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะผู้บริหารก็มีการโยกย้าย สับเปลี่ยน ซึ่งมีผลให้ความต้องการใช้สารสนเทศเปลี่ยนแปลงไปด้วย ส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศก็ควรจะต้องให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อพัฒนาให้มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการจัดระบบและการติดตามประเมินผล

จากผลการวิจัยสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษา-จังหวัด เขตการศึกษา 7 ทั้ง 6 ขึ้นตอนดังกล่าวแล้ว เมื่อสรุปเปรียบเทียบแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศแล้ว สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่ได้มีการดำเนินกิจกรรมที่สำคัญอย่างเป็นระบบและมีกระบวนการที่ถูกต้อง แต่ยังมีบางเรื่องที่น่าจะปรับปรุง แก้ไขหรือศึกษาวิจัยให้ลึกซึ้ง กว้างขวางมากขึ้น เพื่อจะพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษา-จังหวัดให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ ดังมีรายละเอียดดังที่เสนอไว้ในข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1. การจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษา โดยชื่อตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง และความสามารถที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดได้มีบุคคลที่รับผิดชอบงานสารสนเทศ โดยให้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศแต่เพียงด้านเดียว เพื่อให้ผู้รับผิดชอบในหน้าที่นั้นสามารถใช้เวลาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และต่อเนื่อง
2. กรมสามัญศึกษาควรจัดสัมมนาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารให้แก่ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดและผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจระบบสารสนเทศ และตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารงาน
3. กรมสามัญศึกษาควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ และโครงการอบรมความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ให้แก่บุคลากรที่ทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์สามารถนำไปพัฒนาระบบ

สารสนเทศในสำนักงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. กรมสามัญศึกษาควรจัดประชุมสัมมนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อให้ได้รูปแบบระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. กรมสามัญศึกษาควรจัดทำเอกสารแนวการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นต้องการของระบบสารสนเทศ วัตถุประสงค์ สารสนเทศที่ต้องการ แผนภาพแสดงการเคลื่อนไหวของข้อมูลและสารสนเทศ ระบบงานย่อย รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกลุ่มข้อมูล ระบบการรายงาน ระบบคอมพิวเตอร์ การจัดหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบการปฏิบัติงาน กระบวนการดำเนินงาน การติดตาม และการบำรุงรักษา อย่างละเอียดชัดเจนเข้าใจง่าย เพื่อแจกจ่ายให้กับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเป็นคู่มือในการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งจะทำให้การจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดในแต่ละจังหวัดเป็นไปในทิศทางเดียวกันอันจะเป็นผลดีต่อการสร้างเครือข่ายข้อมูลต่อไปในอนาคต

6. การจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ควรดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาเป็นรองประธาน หัวหน้างานทุกฝ่ายเป็นกรรมการ และผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศเป็นกรรมการและเลขานุการ

7. กรมสามัญศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในหมวดค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้สอย และค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ให้แก่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดให้มากขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

8. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่ข้อมูลและสารสนเทศว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างหนึ่งขององค์การ มีความสำคัญเทียบเท่ากับกำลังคน งบประมาณและวัสดุ ครุภัณฑ์ โดยนำข้อมูลและสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงาน ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานแล้วยังเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับผิดชอบการจัดระบบที่จะปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เหมาะสมแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศ
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดระบบสารสนเทศในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย